

Sarkis Hatspanian: BU NASIL İSTANBUL, ZİNDAN İÇİNDE!

Posted on 14/05/2015

8 yıl önce alçakça katledilen değerli insanımız Hrant Dink'in mezarında kemiklerini sızlatma pahasına Kamp Armen arazisine el koyan kişi "1 ay bekleriz, çözüm bulunmazsa yıkacağız" lütfunda bulunmuşken, "100 senedir derdine çözüm arayan Ermeniler "T.C."-yi başınıza yıktı mı peki ?" sorusunu güncelleştirmenin de zamanıdır.

"Adaletsizliği işleyen, çekenden daha sefildir" (Platon)

"Bu nasıl İstanbul zindan içinde,
Kayboluverdi gecem gündüzüm,
Bu nasıl İstanbul zindan içinde
Bavo, bave..."

Günlerdir, söz ve müziği 1915 Van yetimi soydaşımız Ruhi Su'ya ait olan "Bu nasıl İstanbul ?" şarkısı hiç çıkmıyor aklımdan... Günlerdir şarkının sözleri belleğimde tekrarlandığından uyumaya çalışsam da uyuyamıyorum.

1968 sonbaharında getirildiğim İstanbul'da ilk gördüğüm binanın girişinde "Karagözyan

Ermeni Yetimhanesi” yazısını okuduğum günden beri yetimliği sanki ulusal kaderiymiş gibi belleyerek, omuzlayıp taşımaya mahkûm edilmiş olarak yaşamaya çalışanlardan biriyim. Yetimlik bizde soyu kırılarak, yokedilme nedenlerinin doğurduğu bir sonuç olduğundan, acıdır ama, eğitim-öğretim ocağı okullarımızın adına bile damgasını vurmuş.

1894-1923 arası soykırım yıllarında insanlığa karşı işlenmiş suçun sonuçlarından bana göre en mucizevî olanı, bir halkın tüm evlâtlarının yetim edildiği bir facia halinde bile onun ‘her nasıl olmuşa’ hayatta kalanlarından bir kısmının kendi kimliğine yeniden sarılarak Ermeni soyunun devamını sağlayagelmiş olmasıdır.

‘Bilenler bilmeyenlere anlatsın’ diye tarihe not düşülmesi ihtiyacı gereği, Batı Ermenistan ve Kilikia’nın kan ve ateşe verildiği yılların akabinde yaşamını sürdürögelmiş Batı Ermeniliğinin varlığı bu yetimlerin mucize sonucu Ermeni kimliğiyle büyütölmesi sayesinde işte !

Kendi tarihi, coğrafyası, dili, kültürü, sanatı, edebiyatı, vb. gibi ulusal kimlik belirleyicilerinden sadece bazılarında, o da hani “tavşanın suyunun suyu” usulü kırıntılar halinde yararlanarak boy alma şansına sahip bir neslin küsuratı elle sayılır azlıktaki insanlarından biri olarak, halkımıza reva görölen büyük felaketin boyutlarını oldukça iyi bilenlerden olmamı çeyrek yüzyıldır Doğu Ermenistan’a yerleşmiş olmama borçluyum. Yıllar sonra burada bulduğum bu dil, tarih, kültür, sanat, edebiyat ve daha sayısız ulusal değerin toplamına istina eden kelimelerle tarif edilemez zenginlikteki bir hazineden her günümün, her anında yararlandığım için, günümüz İstanbul’unda ikamet eden Batı Ermenilerinin kanlı soykırım sonrasında şimdiye süregelen feci bir kültür soykırımına uğratıldığını gözlemleme bedbahtlığını da yaşıyorum.

Bilen bilir de, bilmeyenler için yazayım yine de... düşüncemin yalın, sözümün mert, dilimin sert olması tam da bunun böyle olmasındandır hani !

Bize yapılmış, yapılan ve yapılmaya devam edeceğinden kuşku duymadığım bu süreğen

saldırı hal ve durumunun ismini koyabilmek bile başlıbaşına bir bilimsel araştırma-inceleme konusuyken, kendi atatopraklarında boğazlanarak yetim bırakılan Batı Ermenistan ve Kilikia'nın en kadim halkının yetim çocuklarına bile sadece geçici bir dönem barınak olmuş Kamp Armen'in, hayat boyu tek bir ağaç dikmemiş, bir metrekaşe toprak sürmemiş, bağ-bahçe-bostan nedir bilmeyen, bir tuğlayı diğer bir tuğlanın üstüne koyarak duvar örmemiş olanlara özgü bir barbarlıkla yıkılması, kaç gündür belleğimin tüm hücrelerinin bir koro şeklinde sanki inadı inadına ortaklaşa seslendirdiği güzelim Ruhi Su şarkısının

“Yattığımız yerde güller bitecek
Gün ışıyıp gelir sabret, bu bizim
Yattığımız yerde güller bitecek
Bavo bave...”

sözleri bile ezik yüreklerimizin derinlerinde hep varolagelmiş ve bir türlü dinmeyen acılara bir yenisinin eklenmesini engelleyip, umudumuzun yeşermesini sağlayamıyor artık !

Bu böyle olduğu için de, “hep bir ağızdan türkü, türküler söylemek” yerine, maruz bırakıldığımız çok daha reel, çok daha çirkin, çok daha insafsız bu yıkıma karşı “Bu nasıl İstanbul, zindan içinde” diye, bize bu adaletsizliği reva görenlerin gözlerinin içine bakarak, onların yüzüne de, gözüne de tükürmemiz geliyor diye kimse bizi kınamasın istiyorum !

Armen, anadilimizde Ermeni demektir... Armenak küçük Ermeni, yani Ermenicik anlamına gelir, pek zengin dilimizin dişil eki ‘...uhi’ takısıyla Armenuhi ise küçük Ermeni kızı anlamındadır. Ermeni kampı anlamındaki Kamp Armen, bir yetim ocağı olarak öngörölmüş olduğu için de misafir edeceği çocuklarını kampın mütevazı binasının duvarlarına işlenen “Armenaklar, Armenuhiler, kamp Armen'e hoşgeldiniz” anlamına gelen sevgi dolu dileğin Ermenicesi, “Armenakner, Armenuhiner, pari yegak kamp Armen !” ibaresiyle karşılıyordu bir zamanlar... Koca Ermeni yüreklerinin elele vererek yetimlerini can-ı gönülden bir dayanışma örneğiyle barındırdığı bu cennet bahçesi mekânı, yetim insanların küçücük elleri

ve emekleriyle yaratılan bu eşsiz oasisi, bugünkü virane haline getirenlerin vicdan yoksulu olduğunu anlamayanların bedbahtlığı, binyıllar evvelinin büyük düşünürü Platon'un "Adaletsizliği işleyen, çekenden daha sefildir" doğrusuna itibar etmeyişindedir herhal !

Son günlerdeki biricik metanetimiz, Ermeni insanının 2007 yılı 19 ocağından beri 1.500.000+1 olarak algıladığı değerli kaybımız Hrant Dink'in çocukluğundan beri yuvası olmuş Kamp Armen'in vahşice yıkımıyla, mezarında bile rahatsız edilmesi anlamını taşıyan gayr-ı manevi saldırıya karşı tek dayanağımız, bir avuç yürekli insanın yapılan adaletsizliğe karşı başlattığı onurlu direniştir.

Bir Çin atasözü "Kalbinde yeşil bir dal bulundurursan, şakıyan kuşlar gelir" der.

Yaşıtlarına sadece tarih kitaplarında rastlanan mazlum Ermeni halkının mağrur kalbindeki yeşil dallarını kurutmaya muktedir hiç bir gücün olmadığını, dostun da, düşmanın da çok iyi bildiğinden emin olduğumdan, yeşil dalımıza şakıyan kuşları insanî bir sabırsızlıkla beklediğimizin bilinmesinden emin olmak da hakkımızdır diye düşünüyorum.

Bugün, Ermeni halkının yiğit evlâdı Armenak Bakırcıyan'ın bundan tam 35 yıl önce alçakça katledilişinin yıldönümünde, dünyanın tüm Armenak ve Armenuhilerinin yanında olmanın ölçütü bence, Kamp Armen'in gerçek sahiplerine döndürülmesi uğrunda verilmesi gereken mücadelenin en ön saflarında yerini almakla olur.

Öyle ki, 'özürü kabahatinden büyük' edalarla, Armenaklarla, Armenuhilerin Kamp Armen'ini "1 ay bekleriz, çözüm bulunmazsa yıkacağız" tehdidiyle sınırlı patavatsızlık örneğine hapsetmeye yeltenen anlayışa karşı, 'hep bir ağızdan türkü, türküler söyleyebilmemizin' öngereği olarak "100 senedir derdine çözüm arayan Ermeni halkı 'T.C.'-yi başınıza yıktı mı peki ?" sorusunu gündeme taşıyıp, adalet arayışımızı toplumsallaştırarak, güncelleştirmeye katkı sunmaya hazır olan insanlara duyduğumuz ihtiyaca cevap vereceklerin değerli emeklerine "Pari yegak-Hoşgeldiniz" dediğimizi her ama her insanın bilmesini arzuluyorum.

Yanımızda durmanız halinde adaletin yerini bulacağından, inanın hiç kuşku duymuyorum ama, yanımızda kimler durur, nasıl durur ve ne kadar durur konularındaki kaygılarımın insanın uykusunu kaçırarak denli rahatsız edici olduğunu da dostça itiraf etmemi anlamaya çalışmanızı istiyorum, saygılarımı sunuyorum.

Sarkis HATSPANIAN

Yerevan, 13 Mayıs 2015

DOĞU ERMENİSTAN

Diğer Yazıları: <https://tarihvetoplumlar.com/sarkis-hatspanian/>